

A MAB FvB 22/2011. számú határozata

A *Károli Gáspár Református Egyetem* (a továbbiakban: Egyetem) rektori feladatokkal megbízott rektorhelyettese 2011. július 29-én felülvizsgálati kérelmet nyújtott be az Oktatási Hivatalhoz (a továbbiakban: OH) az Egyetem *nyelvtudomány* mesterképzési szakindítási kérelme tárgyában készült – a MAB 2011/7/IX/10. számú határozatával meghozott – nem támogató szakértői véleményével szemben. Az OH 2011. augusztus 4-én kelt és a MAB-hoz 2011. augusztus 22-én érkezett levelével a MAB Felülvizsgálati Bizottságát (a továbbiakban: MAB FvB) kérte fel az ügyben újabb szakértői vélemény adására.

Szakértői vélemény

Az indoklásban *dőlt* betűvel szedjük a MAB eredeti – nem támogató – határozatának megfelelő szövegrészét, álló betűvel a felülvizsgálati kérelem megfelelő szövegrészét, s *félkövérrel* az új szakértői vélemény szövegét.

A tantervvel kapcsolatos mozzanatok

A MAB határozata szerint: *„nem szerepelnek megfelelő súllyal a 20. század nyelvudományát döntő módon meghatározó elméleti nyelvészet formális irányzatai. Pl. nem szentelnek külön tárgyat a generatív nyelvészetnek, a logikának és a formális szemantikának. Érintőlegesen szó esik róluk az alapozó ismeretek egyes tárgyainak tantárgyleírásában, azonban egy „nyelvtudomány” elnevezésű szaknál, amelynek célja, hogy átfogó ismereteket nyújtson a tudományágról, ez távolról sem elegendő”.*

A felülvizsgálat kérelem azt emeli ki, hogy a nyelvészet irányzatai az egyes tárgyakban helyet kapnak, de a szak elsődleges feladata klasszikus filológia értelemben vett nyelvészet oktatása.

A MAB FvB álláspontja szerint számos tárgy – pl. a Leíró nyelvészet, a Nyelv és kultúra – tartalmukban következtelenek, irodalmunkban rendszertelenek. A Leíró nyelvészet (morfológia és szintaxis) c. tantárgy leírásában pl. csak morfológia van, a címben és az irodalomban viszont szintaxis is. A törzsanyagban nincsen mondattan, jelentéstan és pragmatika.

Mivel sem a nyelvudomány 20. századi fejlődése, sem jelenlegi állapota, sem a nyelvudományban jelenleg meglehetősen élességgel folyó elméleti és módszertani viták a formális nyelvészet ismerete nélkül nem érthetők meg, a szakon végzettek legjobb esetében is csak megközelítőleg rendelkezhetnek azzal a rálátással a nyelvudományra, amelyet a KKK elvár.

A felülvizsgálati kérelemben foglaltak szerint a KKK-ban nem szerepel a formális nyelvészet oktatásának kívánalma. Ezt a kérdést választható tárgyak révén próbálják megoldani.

A MAB FvB újabb szakvéleménye szerint a program nem elég korszerű, túlhaladott ismeretek ad át, az élő, mozgó jelenkori nyelvudomány igen kevésbé szerepel benne. A kötelező irodalmak rendezetlenek, miközben mennyiségileg maximalisták.

Az oktatókkal kapcsolatos mozzanatok

A MAB határozata szerint: *„A tantárgyfelelősök a formális követelményeknek megfelelnek, de esetenként publikációs tevékenységük nem áll teljes összhangban a gondozott tárgy tartalmával. A tantárgyfelelősök közül többen nem tudnak nemzetközi publikációkat felmutatni. Mivel a KKK hangsúlyozza a nyelvudomány nemzetköziségét és ezzel együtt a szak nemzetközi beágyazottságát (azaz olyan szakemberek képzését tűzi ki célul, akik képesek „a hazai és nemzetközi nyelvudományi kutatás, oktatás és szolgáltatás kapcsolatrendszerében zajló*

információátviteli folyamatokban való közreműködésre”), kérdéses, hogy a nemzetközi szinten végbemenő folyamatokat megfelelően tudják-e közvetíteni olyan oktatók, akik maguk nem „közreműködői” e folyamatoknak.

- A szakmájában a nemzetközi élvonalhoz tartozó N. N. körül kialakult műhely elismert, hasonlóképpen a terminológiai kutatásokat, illetve a grammatikalizáció-kutatást végző csoporthoz.

A felülvizsgálati kérelem szerint a tantárgyfelelősök jó része rendelkezik nemzetközi publikációkkal, így például N. N. is.

A MAB FvB újabb szakvéleménye szerint bár általában megfelelő a tantárgyfelelősök felkészültsége, vannak olyan tantárgyfelelősök – N. N., N. N., N. N. – akiknek csak névtani munkásságuk van, ugyanakkor egészen más tárgyak pl. pragmatika, adatbázisok stb. oktatói lennének.

Összefoglalás

A benyújtott kérelem nem éri el a mesterszak megkövetelte tudományos szintet, a doktori képzésre való felkészítés biztosítására nem alkalmas. A beadvány a MAB FvB véleménye szerint sem készít fel kellő színvonalon a modern nyelvtudomány egészéből. Ugyanakkor az igen színvonalas tudományos tevékenységet folytató szakfelelős már egy tervezett ciklust sem tudna aktívan végigvinni életkora miatt, a további oktatók között pedig nincsen megfelelő formátumú személyiség, aki garantálhatná a képzés színvonalát.

Mindezek alapján a MAB FvB – egyetértve a MAB szakértői véleményével – **nem támogatja a nyelvtudomány** mesterképzési szak **indítását** a *Károli Gáspár Református Egyetemen*.

Budapest, 2011. december 21.

Szekeres Júlia
a MAB FVB elnöke